

Beleidsadvies inzake fietshelmdracht

AANBEVELING DOOR HET VLAAMS FORUM VERKEERSVEILIGHEID

Tijdens de **zitting van 8 december 2015** heeft het Vlaams Forum Verkeersveiligheid zich gebogen over de discussie betreffende het al dan niet verplichten van de fietshelm.

Op 16 juni 2015 heeft het Forum zich reeds onrechtstreeks gebogen over deze thematiek bij de discussie over de lichte gemotoriseerde tweewielers. Hierin werd gepleit om de helm enkel te verplichten voor fietsen met trapondersteuning boven 25 km/u. De huidige discussie kadert binnen het debat dat in de media is ontstaan. De minister engageerde zich toen ten overstaan van een slachtoffer van een fietsongeval dat pleit voor een verplicht gebruik van de helm, om de discussie te agenderen binnen het Vlaams Huis voor Verkeersveiligheid.

Het Fietsberaad Vlaanderen had naar aanleiding hiervan een reeds standpunt uitgewerkt¹. Dit standpunt werd gebruikt als basis voor de discussie binnen het Forum.

Het Vlaams Forum Verkeersveiligheid wil binnen deze discussie de aandacht vestigen op het **nauwe verband bij fietsen tussen verkeersveiligheid, mobiliteit en gezondheid**. Waar met een fietshelmplicht winst kan geboekt worden op het vlak van letselpreventie, wordt geen winst geboekt inzake ongevallenpreventie en bovendien kan dit negatieve effecten hebben op mobiliteit en gezondheid. Het Forum geeft er daarom de voorkeur aan om in te zetten op maatregelen die zowel verkeersveiligheid, gezondheid én mobiliteit ten goede komen.

In dat opzicht ligt volgens het Forum de hoofdbekommernis niet bij het invoeren van een fietshelmplicht. Om de fietsveiligheid te verbeteren zijn **andere prioriteiten** aan de orde. Een fietshelm biedt dan wel bescherming bij een ongeval (passieve veiligheid), maar kan geen ongevallen voorkomen (actieve veiligheid). We wensen voornamelijk in te zetten op actieve veiligheid en denken hierbij aan de inhaalbeweging die Vlaanderen nog steeds dient te maken wat betreft veilige en kwalitatieve **fietsinfrastructuur**. Veilige fietsinfrastructuur zal het fietsgebruik in het woon-werkverkeer en woon-schoolverkeer verder aanmoedigen. Onder meer fietssnelwegen vormen hierbij veilige verbindingen door waar mogelijk kruisingen met het gemotoriseerde verkeer te vermijden of om andere verkeersveiligheidsmaatregelen te nemen.

Het Forum is evenmin voorstander van een fietshelmplicht enkel voor **kinderen of jongeren**. De argumenten die aangegeven worden voor een verplichting tot 12 jaar, gelden evenzeer voor ouderen. Ook zij vormen een risicogroep.

Daarnaast houdt een verplichting ook in dat de noodzakelijke handhaving dient te worden voorzien om er op toe te zien of de verplichting ook wordt nageleefd. Een verkeersregel die niet wordt gehandhaafd, is immers een maat voor niets. Wat betreft het inzetten van **handhavingcapaciteit** zijn er echter andere prioriteiten die meer aandacht verdienen en waarmee meer winst kan geboekt worden om een impact te hebben op verkeersveiligheid.

Het Forum is steeds voorstander geweest van een verkeersveiligheidscultuur, waarbij een verkeersveilig gedrag zoveel mogelijk gestimuleerd wordt bij elke weggebruiker. **De helmdracht neemt spontaan toe. Deze evolutie moeten we dan ook ondersteunen en stimuleren, maar niet verplichten.**

Binnen het Forum kan daarom geen draagvlak gevonden worden voor een fietshelmplicht. Enkel het BIVV is

¹ http://www.fietsberaad.be/Kennisbank/Bijlagen/2015%2011%2016%20helmdracht_verplichten_bij_fietsers.pdf

voorstander van een verplichting tot 12 jaar.

Het VFV behoudt daarom zijn standpunt om de helm enkel te verplichten voor elektrische fietsen met trapondersteuning boven 25 km/u (lichte gemotoriseerde tweewielers).